

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΓ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 28 ΜΑΡΤΙΟΥ 1903

ΑΡΙΘ. 13

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀράγκα χρυσᾷ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Μητροπολ. Βοδενῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἡ συνδρομὴ προκαταβάλλεται ἀποστελλομένη πρὸς τὸν ταμίαν.

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου
(προσλαλὶα τῆς Α. Θ. Π., προσφώνησις Κ. Σ. Καρχαθεοδώρῃ)
— Ἐκθεσίς τῶν ἐτήσιων ἐργασιῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου
— Ἐκκλησιαστικά χρονικά — Ἐπίκαιρα ἀναγνώσματα — Τὸ
κῦρος τῶν ἀγγλικῶν χειροτονιῶν ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου ὑπὸ Χρ.
Ἀνδρούτσου — Δικαστικά — Ἀγγελίαι — Παράρτημα «Εὐαγγελικά
καὶ διδάγματα».

ΕΚΛΟΓΗ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΜΕΛΩΝ

ΤΟΥ Δ. Ε. Μ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 23 λήγοντος, συνεκροτήθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἡ νενομισμένη συνέλευσις πρὸς ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων νέων λαϊκῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου μελῶν ἀντικαθιστώντων, κατὰ τοὺς Ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς, τοὺς ἔνεκα τῆς λήξεως τῆς διετοῦς αὐτῶν περιόδου ἀποχωροῦντας ἐριτίμους κκ. Ζήσιν Θ. Ζήσιν, Ἀλ. Γάγκον, Ἰω. Κ. Χατζόπουλον καὶ Ἐμμ. Ρακτιβάν. Ἡ συνέλευσις, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἀπηγοτίζετο ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου (τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Καλλίουπόλεως ἀπόντος ἔνεκεν ἀδιαθεσίας), τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ εἴκοσιν ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἡ Α. Θ. Π. ἐπὶ τῇ κηρύξει τῶν ἐργασιῶν τῆς συνελεύσεως προσεφώνησε διὰ τῶν ἐπομένων:

Ὁ νόμος, σεβασμιώτατοι ἀδελφοὶ, ἀξιότιμοι σύμβουλοι καὶ ἐντιμώτατοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐνοριῶν, ὁ διέπων τὰ ἡμέτερα ἐκκλησιαστικά καὶ ἐθνικά πράγματα συνεκάλεσεν ἡμᾶς ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἵνα ἐξασκήσωμεν δικαίωμα σπουδαιότατον.

Ὁ νόμος κελεύει τὴν κατ' ἔτος ἐκλογὴν 4 μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου εἰς ἀντικατάστασιν ἐτέρων ἰσαρίθμων ἀποχωρούντων.

Οἱ τὴν περίοδον αὐτῶν ἀποπερατώσαντες τέσσαρες σύμβουλοι ἐξετέλεσαν τὰ καθήκοντά των μετὰ πάσης τῆς ἐπιμελείας, πάσης προσοχῆς καὶ πάσης τιμιότητος, δι' ὃ οφείλεται αὐτοῖς ἀποχωροῦσι κατὰ νόμον ἢ ἐκφρασίς εὐαρεσκειᾶς ἀπὸ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν, οἷτινες ἐν παρομοίᾳ περιστάσει ἀνεθήκαμεν αὐτοῖς τὴν ἐντολήν, ἣν ἔφερον καὶ ἦν μετ' εὐσυνειδησίας καὶ ζήλου ἐξεπλήρωσαν. Ἀλλ' ἡ ἐκφρασίς τῆς εὐαρεσκειᾶς ταύτης δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ εἰς μόνους τοὺς ἀποχωροῦντας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς τε ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Συμβουλίου.

Συνεργασθέντες ἐπὶ διετίαν σχεδὸν μετ' αὐτῶν οφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πάντες συνεβάλοντο εἰς τὸ ἔργον, ὅπερ ἡ Ἐκκλησία ἀνέθηκε τῇ ἡμῶν ἐλαχιστότητι. Οἱ πάντες μετὰ πολλῆς τῆς προσοχῆς ἡκροῶντο ἡμῶν καὶ μετὰ προθυμίας ἐδέχοντο τὰς ἐμὰς γνώμας καὶ ἐνίοτε ἠνείχοντο τὰς σφοδρὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τινῶν ζητημάτων. Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους

ὀφείλω νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς πάντας τούτους, οἵτινες ἀποτελοῦσι μίαν οἰκογένειαν, ἧς ὁ προορισμὸς ἦν, ἔστι καὶ ἔσται ἡ μέριμνα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους.

Κατὰ τὴν ἐπίσημον δὲ ταύτην στιγμήν δὲν δύναμαι ν' ἀποσιωπήσω ὅτι σπουδαῖον μέρος τῆς ἐργασίας ἡμῶν ἀφορᾷ εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν πατριαρχείων πρὸς τὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἀνακτος.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις δέχεται πάντοτε τὰς αἰτήσεις ἡμῶν, ἀπαντᾷ καὶ ἐκτελεῖ ταύτας μετὰ προθυμίας ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίρρηση· ἀλλὰ καὶ τὰς ἀντιρρήσεις ἡμῶν κρίνει δικαίως καὶ μετ' ἐπιεικίας· διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν πρὸς τὴν Α. Α. Μ. καὶ τὴν κυβέρνησιν Αὐτοῦ.

Ἐπιτρέψατέ μοι περατοῦντι νὰ ἐκφράσω ἐν δόμυχον εὐχὴν καὶ θλίψιν. Ἡ εὐχὴ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τὰ ἡμέτερα πράγματα δέον νὰ διεξάγονται καὶ ἐξετάζωνται ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ εἰρηνικῶς, ἀχρωματίστως καὶ ἀκομματίστως, ἡ δὲ θλίψις μου συνίσταται εἰς αἶσθημα καὶ φρόνημα παρωχημένου χρόνου, ὅπερ καὶ κακῶς συνέστη καὶ ἐὰν ὑφίσταται κακῶς ὑφίσταται, τοῦ διχασμοῦ, περὶ οὗ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶπον ἐν τοῖς δυσὶ Σώμασι καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ χωρὶς, ὅτι δέον ἵνα τὰ πράγματα συζητῶνται ἐν ἡμῖν ὡς ἐν οἰκογενείᾳ. Ἡ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει πάντας τοὺς χριστιανοὺς ὡς τέκνα ἐν Χριστῷ ἀγαπητὰ καὶ λέγει «ἀγαπᾶτε ἀλλήλους», ὁ δὲ πατριάρχης ἐκπροσωπῶν τὴν Ἐκκλησίαν ἔχει περὶ ἑαυτὸν τοὺς χριστιανοὺς, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ διεξάγωσι τὰ πράγματα ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ὑπάρχει δὲ πρὸς τοῦτο καὶ ἕτερος λόγος, αἱ παροῦσαι περιστάσεις, αἵτινες ὀδηγοῦσιν ἡμᾶς εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου εἰρηνικῶς καὶ ἀκομματίστως.

Θεωρῶ δίκαιον νὰ ἐκφράσω τὴν λύπην μου μὴ βλέπων ἐνταῦθα τὰ ἀντιπροσωπικὰ μέλη μιᾶς μεγάλης κοινότητος, ἥτις ἀείποτε διεκρίθη διὰ τε τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν πρὸς πᾶν καλὸν προκοπὴν. Φαίνεται ὅτι τοῦτο εἶναι ἀποτελεσμα διχογνωμίας ἐν τῇ ρηθείσῃ κοινότητι. Εὐχομαι νὰ ὁμοφρονήσωσι πάντες ἐν τῇ κοινότητι ταύτῃ καὶ νὰ ἐργασθῶσιν ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῆς.

Θεωρῶ περιττὸν νὰ συστήσω ὁποῖοι δέον νὰ

ᾧσιν οἱ ἐκλεγhestόμενοι σύμβουλοι, οὐχ ἥττον ἐγὼ ἐν τῇ ἐμῇ ἀσθενείᾳ λέγω ὅτι ὁποῖοι καὶ ἂν ᾧσιν, ὀφείλουσιν ἵνα ἐργάζωνται ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ, διότι φρονῶ ὅτι ἡ εἰρήνη δέον νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν τῷ ναῷ καὶ ἔξω αὐτοῦ.

Τοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ ἐντολὴ καὶ ἡ ἀποστολὴ εἶναι σπουδαία ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, δηλαδὴ δικαστικὴ, διοικητικὴ, ἐκπαιδευτικὴ καὶ οἰκονομικὴ. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου δέον νὰ ἔχωσι γνώσεις, θέλησιν, καιρὸν καὶ εὐσυνειδησίαν. Αἱ γνώσεις εἰσὶν ἀπαραίτητοι, ἡ θέλησις ἀναγκαία, διότι πρόκειται περὶ βάρους τὸ ὁποῖον θὰ ἐκτελέσωσιν ἀμισθὶ χάριν τοῦ Γένους, ἀφίνοντες καὶ ἐν ἀνάγκῃ θυσιάζοντες τὰς ἐργασίας αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖται καιρὸς καὶ εὐσυνειδησία. Τοιαῦτα εἰσιν αἱ ἰδέαι μου ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τοῦ Συμβουλίου. Τὰ πράγματα ἐπιβάλλουσιν ὅπως συγκροτῆται τοῦτο ἐκ τῶν 4 πρώτων τάξεων τοῦ ἡμετέρου γένους.

Δέον ἵνα ὑπάρχωσιν ἐν αὐτῷ δύο ἐξοχώτατοι ὑπάλληλοι κυβερνητικοί, δύο νομικοί, δύο λόγιοι καὶ δύο ἔμποροι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ συμφέροντα ὅλων τῶν τάξεων ἀντιπροσωπεύονται ἐν τῷ Συμβουλίῳ. Οὕτω δὲ συγκροτουμένου τοῦ Συμβουλίου, τὰ πράγματα τοῦ Γένους ἡμῶν θέλουσι βαίνειν καλῶς.

Κύριος ὁ Θεὸς ἐνισχύει ὑμᾶς, εὐλογοῖ τοὺς οἴκους ὑμῶν, ἐμπνεύσαι δὲ εἰς τὰς συνειδήσεις ὑμῶν βουλὰς ἀγαθὰς ἵνα ὑπ' αὐτῶν ἐμπνεόμενοι ἀναδείξητε εἰς τὴν περίβλεπτον θέσιν συμβούλων οὓς ἂν ὑμεῖς κρίνητε καταλλήλους.

Μετὰ τὴν προσφώνησιν ταύτην ὁ Α' γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου κ. Παναγιώτης Δ. Νικολόπουλος ἀνέγνω τὴν ἐκθεσιν τῶν κατὰ τὸ ληξαν ἔτος πεπραγμένων τῷ Συμβουλίῳ, ἧς μετὰ τὸ πέρας ἡ συνέλευσις προέβη εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐκλογῆς. Ὑποψήφιοι προτάθησαν ὑπὸ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολιτῶν οἱ ἑξοχ. Νικόλαος Κοσμᾶ πασᾶς, Γιάγκο βέης Ἰωαννίδης καὶ οἱ ἐρίτιμοι κκ. Παναγιώτης Χρυσός, Ἀλέξανδρος Σ. Σινιόσογλους καὶ Ν. Σουλίδης· διὰ μυστικῆς δὲ ψηφοφορίας ἀνεδείχθησαν παμψηφεὶ μέλη τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου διὰ τὴν διετῆ περίοδον 1903—1905 οἱ τέσσαρες πρῶτοι, τῷ κ. Ν. Σουλίδῃ δοθεισῶν τριῶν ψήφων.

Ἄμα τῷ ἀποτελέσματι τῆς ἐκλογῆς, διεξαχθείσης ἐν χριστιανικῇ καὶ ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ ὁ ἐκ

τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως Ἐξοχ. Κωνσταντῖνος ἐφέντης Καραθεοδωρῆς ἐπέιπε τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἐν πλήρει συμπνοίᾳ τῶν τε λαϊκῶν καὶ κληρικῶν ἀνάδειξις τῶν τεσσάρων νέων μελῶν παρέχει ἡμῖν τὴν πεποίθησιν περὶ τῆς ἀρμονικῆς συνεργασίας τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς καταπαύσεως τῶν κομματισμῶν. Οἱ κκ. σύμβουλοι, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ εἶναι δυνατὸν, διότι τὸ τέλειον εἶναι ἀνέφικτον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς εὐλόγως εἶπεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκου-
μενικὸς πατριάρχης, θὰ συντελέσωσιν εἰς ἀνόρθωσιν τῶν πραγ-
μάτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Χαίρομεν οἱ πάντες βλέποντες ὅτι καὶ ἤδη οἱ συγχωμισθέντες καρποὶ τῆς τοιαύτης ἐργασίας ἦσαν ἄνθρωποι τῶν προσδοκίων ἡμῶν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης μὴ χρησιμοποίησας τὸ δικαίωμα Αὐτῆς τῆς ἀριστίνου ἐκλογῆς μελῶν τινῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου συνετέλεσε τὰ μάλιστα εἰς κατευνασμὸν κομματικῶν πα-
θῶν καὶ εἰς ἀποκατάστασιν τῆς κανονικῆς καὶ ἀρμονικῆς πο-
ρείας τῶν πραγμάτων. Ὑπολείπεται ἤδη ὅπως τὸ Μ. Συμ-
βούλιον ὑποστηρίξῃ τὴν ἀφαίρεσιν πολιτικὴν τοῦ πατριάρχου, ἐκτελοῦν ἀμερολήπτως τὸν προορισμὸν αὐτοῦ. Ὁφείλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν φροντίζοντες ὅπως μὴ παρασχευθῇ τὸ ἔργον τῶν πατέρων ἡμῶν, οἵτινες διὰ τῆς συστάσεως τοῦ Μ. Συμ-
βουλίου ἐφύλαξαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν τάξιν. Τολμᾷ δὲ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Α. Θ. Π. ὅπως ἐξακολουθῇ νὰ περιβάλλῃ αὐ-
τὸ διὰ τῆς προστασίας Αὐτῆς, ἵνα δυνηθῇ νὰ φθάσῃ ἡ Ἐκ-
κλησία καὶ τὸ Ἔθν. Συμβούλιον εἰς λιμένα ἀκύναντον καὶ σωτήριον. Εὐχαριστοῦμεν καὶ εὐγνωμονοῦμεν διὰ τοὺς κόπους αὐτῶν τὰ ἀποχωροῦντα μέλη, ἐργασθέντα μετ' ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθήκον.

Πιθανὸν ἐν στιγμῇ θυμοῦ νὰ ἐξεδηλώθῃ παρ' αὐτοῖς καὶ διαφωνία τις· οὐχ ἥττον διὰ τῆς συνεχοῦς παρουσίας αὐτῶν ἐξετέλεσαν πάντες τὰ ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ ἐπιβαλλόμενα αὐτοῖς καθήκοντα. Δέον δὲ ἵνα μὴ λησμονώμεν ὅτι διὰ τῆς καλῆς θε-
λήσεως, ἣν οἱ τε ἀποχωροῦντες εἶχον καὶ οἱ ἐκλεγέντες ἔξουσιν, εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ σπουδαιότατη ἀποστολὴ τοῦ Συμβουλίου.

Εἶτα ἡ Α. Ἐξ. ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβου-
λίου Κωνσταντῖνος Βαγιάννης ἐφέντης ἐξέφρα-
σεν εὐχαριστίας ἐπὶ τοῖς περὶ τοῦ Συμβουλίου ἐπαινετικῶς λεχθεῖσι καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ Γένους ἡμῶν πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν σεπτὸν Ἀ-
νακτα ἐπὶ τοῖς πρὸς αὐτὸ δαψιλευομένοις ἐκά-
στοτε τεκμηρίοις ὑψηλῆς εὐνοίας· ὁ δὲ ἐρίτιμος κ. Ζήσης Θ. Ζήση, ἐκ μέρους τῶν ἀποχωρησάν-
των συναδέλφων αὐτοῦ τὰς ἐγκαρδίας εὐχὰς ὅπως τὰ ἄρτι ἐκλεγέντα μέλη τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἀναδειχθῶσιν ἀντάξια τῶν ἐλπίδων τῆς αξιοσημειώτου ταύτης ἐπὶ τῇ πάντων ὁμο-
φωνίᾳ ἐκλογῆς, ἥτις τοσοῦτον εὐοιωνίστως συνε-
τελέσθη κατὰ τὴν περίοδον ταύτην.

Ἡ ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων νέων συμβούλων, ἀγγελλθεῖσα, κατὰ τὰ νενομισμένα, τῇ σεβ. αὐτο-

κρατορικῇ κυβερνήσει, ἐτυχε χθὲς τῆς ἐγκρίσεως Αὐτῆς.

Ἡ ἀνωτέρω ἀναφερομένη ἐκθεσις τῶν ἐτη-
σίων ἐργασιῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἐστὶν αὕτη:

Παναγιώτατε Δέδποτα,

Συνερχομένης τῇ μεθαύριον κυριακῇ τῆς ἐκλογικῆς συνε-
λεύσεως, ἥτις συνωδᾷ τοῖς Κανονισμοῖς προβήσεται εἰς ἀντι-
κατάστασιν τῶν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀποχωρούντων τεσσάρων λαϊκῶν αὐτοῦ μελῶν, ἡ-
τοι τῶν κκ. Ζήση Θ. Ζήση, Α. Γάγκου, Μ. Ρακτιβάν καὶ Ι. Χατζοπούλου, ἐκτίθησι τοῦτο, κατὰ τὸ εἰωθὸς, τὰς κατὰ τὸ ἦδη λήγον ἔτος διοικητικὰς καὶ δικαστικὰς αὐτοῦ ἐργασίας.

Ἐν πρώτοις δὲ τὸν λόγον ποιούμενον περὶ τοῦ καταρτισμοῦ αὐτοῦ, γνωστὸν καθίστησιν ὅτι τοῦτο ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους ὑπαρχόντων μελῶν, ἦτοι τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Ἰωαννίνων κ. Γρηγορίου, ὃν εἰς τὴν ἱερὰν μη-
τρόπολιν Ἡρακλείας προαχθέντα, διεδέξατο ὁ μητροπολίτης Νεοκαισαρείας κ. Ἀλεξάνδρος, Βάρνης κ. Πολυχάρπου, Λιτί-
τσης κ. Νικηφόρου καὶ Ἡλιουπόλεως κ. Ταρασίου, ἐκ τῶν ὡς ἄνωθι ἐξονομασθέντων καὶ ἤδη ἀποχωρούντων κκ. Ζ. Θ. Ζήση, Α. Γάγκου, Μ. Ρακτιβάν καὶ Ι. Χατζοπούλου, καὶ ἐκ τῶν πέρυσι κανονικῶς ἐκλεγέντων κκ. Κ. Βαγιάννη, Κ. Ἀνανιάδου, Μ. Σιφναίου καὶ Σ. Καζανόβα, ὅντος τότε καὶ πάλιν ἐκλεξίμου· ὥστε κατὰ τὴν λήξιν τοῦ παρόντος ἔτους τὸ συμβούλιον ἀπο-
τελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς ἦτοι τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Νεοκαι-
σαρείας κ. Ἀλεξάνδρου, προέδρου, Βάρνης κ. Πολυχάρπου, Λι-
τίτσης κ. Νικηφόρου καὶ Ἡλιουπόλεως κ. Ταρασίου καὶ τῶν κκ. Κ. Βαγιάννη, Ζήση Θ. Ζήση, Κ. Ἀνανιάδου, Α. Γά-
γκου, Μ. Ρακτιβάν, Μ. Σιφναίου Ι. Χατζοπούλου καὶ Σ. Κα-
ζανόβα.

Ἀρχόμενον δ' ἐφεξῆς ἐκ τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ, αἵτινες καθ' ἅπαν τὸ διαρρεῖσαν χρονικὸν διάστημα συνεκροτήθησαν, δηλοῖ ὅτι αὗται ἀνῆλθον ἐν ὅλῳ εἰς 99, ἐξ ὧν 43 μὲν ἐγένοντο διοικητικαί, τακτικαί τε καὶ ἐκτακτοί, 35 δικαστικαί καὶ 21 κοιναὶ μετὰ τοῦ ἐτέρου τῆς Ἐκκλησίας σώματος ἦτοι τῆς ἀ-
γίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενομένου, τὸ Συμβούλιον ὀφείλει ση-
μειῶσαι ὅτι, εἰ καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος εἶναι τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ τῶν δικαστικῶν, ἐλλείψει ἀπαρτίας, ἐματαιώ-
θησαν, οὐχ ἥττον τοῦτο ἔσχεν ὡς ἀντιστάθμισμα τὴν συχνὴν συνεργασίαν αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐτέρου τῆς Ἐκκλησίας σώματος, μάλιστα δὲ κατὰ τὰς τελευταίας πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἐβδομάδας, ὅτε κατὰ πᾶν σχεδὸν ὀκταήμερον εἰς κοινὴν μετ' αὐτοῦ συνήρ-
χετο συνεδρίασιν, καθ' ὅλας δὲ τὰς συνεδριάσεις ταύτας τό τε ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν τῆς ἐπιτελεσθείσης ἐργασίας ἦν σχετικῶς πλουσιώτερον καὶ ἀφθονώτερον εἰς ἀποτελέσματα, ἀποφάσεις καὶ ἐνεργείας. Ρητέον ὅμως ἐπίσης ὅτι ἐν οὐκ ὀλίγαις τῶν τα-
κτικῶν αὐτοῦ συνεδριάσεων τὸ Συμβούλιον, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, χάριν διεκπεραιώσεως τῶν πολλῶν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων, μέχρι δέλης καὶ πέραν αὐ-
τῆς τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ πολλάκις παρέτεινε.

Καὶ περὶ μὲν τῶν διοικητικῶν ὑποθέσεων προκειμένου, παρεπέμφθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς τὸ Συμβούλιον, πλὴν

εἴκοσιν ὁκτὼ δικαστικῶν, περὶ ὧν κατωτέρω γενήσεται λόγος, 362 ὑποθέσεις, εἰς ἃς δέον ὅπως προστεθῶσι καὶ ἄλλαι ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἀδικοπεραίωτοι κληροδοτηθεῖσαι 95.

Μολονότι δὲ πᾶσα κατεβλήθη δυνατόν προσπάθεια πρὸς ἐξάντλησιν, εἰ δυνατόν, τῶν ὑποθέσεων τούτων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ὅπερ οὐδὲν ἦτον 50 μὲν ἐκ τῶν ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους ὑπολειφθεισῶν 95, ἐκ δὲ τῶν τοῦ παρόντος 316 ὀριστικῶς ἐπεραίωσεν, ἐν τούτοις, ὡς ἐκ τῆς πληθύος αὐτῶν, καὶ τῆς σπουδαιότητος οὐκ ὀλίγων ἐκ τούτων, αἵτινες ὡς ἐκ τούτου καὶ τὸ πλεῖστον ἀπερρόφων τοῦ χρόνου, 91 ἐκ τῶν εἰρημένων ὑποθέσεων ἦτοι 46 ἐπὶ τῶν 362 ἐφετεινῶν καὶ 45 ἐπὶ τῶν 95 περυσινῶν, μένουσιν εἰσέτι ἐκκρεμεῖς, μεταβιβαζόμεναι εἰς τὸ ἐπίον, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν τοῦ παρόντος ἔτους ὑποθέσεων θὰ ἐξηντλεῖτο τέλεον, εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ περυσινὸν κληροδοτήμα.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς δικαστικὰς ὑποθέσεις, πλὴν τῶν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπαρχουσῶν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκκρεμῶν, εἰς 40 ἀριθμουμένων, καθ' ἅπαν τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα παρεπέμφθησαν εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ ἔτεροι 28, ἐξ ὧν 10 πρωτοδικῶς καὶ 18 κατ' ἔφεσιν. Ἐκ τούτων δὲ καὶ ἐκ τῶν προηγουμένων ἐθεωρήθησαν καὶ εἰς πέρας ἤχθησαν 57, ἰσάριθμοι δὲ ἐξεδόθησαν ἀποφάσεις, ἦτοι 30 ἐπὶ πλέον τῶν περυσινῶν, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, διαφόρων ἔνεκα λόγων, μένουσιν εἰσέτι ἐκκρεμεῖς ὑπὸ συζήτησιν περὶ τὰς 20, ἐν αἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ ἐρήμην ἐκδικασθεῖσαι, εἴτα δὲ κατ' ἀνακοπὴν εἰσαχθεῖσαι αὐθις ἐνώπιον αὐτοῦ. Ὡστε, ἂν τὸ λήγον ἔτος, ὅπερ ἀδικοπεραίωτος παρουσιάζει τὸ μοναδικὸν κατὰ τὰ τελευτάτα ἔτη τοῦ Συμβουλίου φαινόμενον τῆς ἐκδόσεως ἐν βραχυτάτῳ ἄλλως διαστήματι τοσοῦτον ἀξιοσεβαστὸς ἀριθμὸς ἀποφάσεων, δὲν ἐπεβαρύνετο ὑπὸ τῶν ἀπὸ τοῦ προηγουμένου μεινασῶν ἐκκρεμῶν, καὶ τῶν ὑποθέσεων τούτων ὁ ἀριθμὸς πρὸ πολλοῦ θὰ ἦτο ἐξηντλημένος.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν τῶν Πατριμarchείων κατὰστασιν, περὶ ἧς ἐξ ἴσου, κατὰ τοὺς Κανονισμοὺς, ὀφείλει μόνον ἀρμοδίως μεριμνᾶν τὸ Συμβούλιον, τοῦτο ἐγκαίρως, καθ' ἃ καὶ πέρυσι, προσέβη δι' εἰδικῆς ἐκ μελῶν αὐτοῦ ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, ὅστις ἐπιψηφισθεὶς ἀρμοδίως ὑπ' αὐτοῦ, ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, καταβληθείσης ἐν τῷ μεταξὺ τῆς προσηκούσης φροντίδος πρὸς μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἀπὸ πέρυσι ληφθέντων μέτρων πρὸς ἐπαύξησιν τῶν πόρων τοῦ ἡμετέρου ἐθνικοῦ ταμείου, ὅπερ μεθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐκτάκτους εἰς ἀνωτέρας ἀνάγκας δαπάνας, παρουσιάζει ἀπολογισμὸν μετὰ πλεονάσματος, ὅπερ θὰ ἦτο μετῴον, ἐὰν ἢ ἐπὶ τῶν ἐράνων ἐπιτροπῇ, μὴ κωλυομένη ὑπὸ διαφόρων λόγων, θὰ ἠδύνατο νὰ προβῇ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς καὶ θὰ ἐφήρμοζεν ἐπομένως τὴν γενίκευσιν τοῦ μέτρου τῶν ἐράνων.

Ταῦτα, Παναγιώτατε Δέσποτα, ἐν περιλήψει καὶ κεφαλαιωδῶς εἰρημένα, τὰ ἀφορῶντα τὴν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐργασίαν τοῦ Συμβουλίου, ἅπερ φέρον εἰς γνῶσιν Αὐτῆς τε καὶ τῆς ἐντίμου ἐκλογικῆς Συνελεύσεως, ἐπικαλεῖται τὰς θεοσεβέκτους Αὐτῆς εὐχὰς καὶ διατελεῖ μετὰ σεβασμοῦ ἀπείρου

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 22 μαρτίου 1903.

Διὰ τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον

ὁ πρόεδρος αὐτοῦ

† ὁ Νεοκαίσαρείας Ἀλέξανδρος

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

Ὑπὸ τῆς Μ. πρωτοσυγκελλίας ἀπελύθη πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὲρ τῶν «Εὐαγγελικῶν διδαγμάτων». Ἐν ἔτος συνεπληρώθη ἀφ' ὅτου ἤρξαντο ταῦτα ἐκδιδόμενα, ἐν δὲ ταῖς στήλαις τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» οὐδεμία τοῦ ἔργου τούτου σύστασις ἢ ἀνάλυσις χώρον ἔχει, διότι ὁ ἀναγνώστης ὑπ' ὅψιν ἔχει καὶ τὴν διανυθεῖσαν πέρυσι σειρὰν καὶ τὴν ἤδη διανυομένην, διότι καὶ ἐν ἐτέρα περιστάσει μνεῖαν ἐποιησάμεθα τῶν κρίσεων, ἃς περὶ τε τοῦ εὐλήπτου τῷ λαῷ καὶ τῆς χρησιμότητος τῶν Διδαγμάτων ποιῶνται κληρικοὶ εὐπαίδευτοι, διδάσκαλοι καὶ κήρυκες καὶ ποιμένες περὶ τοῦ κατὰ πᾶσαν ἐποψίν ἐπικαιροτάτου τούτου μεταξὺ τῶν παρ' ἡμῖν ἀναγνωσμάτων. Ἀνεγράφομεν ἐκάστοτε τὸν ἀριθμὸν τὸν ἐκ τινῶν ἐπαρχιῶν ζητουμένων ἀντιτύπων, νομίζοντες ὅτι ὁ βραδύνων ἐκτελεῖ ἔσθ' ὅτε τὸ καθῆκον μετὰ ζήλου πλείονος ἵνα μιμήσεως ὑπογραμμὸν καὶ πρότυπον φιλογενείας καὶ στοργῆς υἱικῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐαυτὸν ἀποδείξῃ.

Οὔτε πιστεύομεν ὅτι τοιαῦται συστάσεις πατριαρχικαὶ πρὸς τὸν εὐσεβῆ λαὸν ἡμῶν καὶ τοσαῦται παραινέσεις τῆς ὁμογενοῦς δημοσιογραφίας πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὑπὲρ ἀξίαναγνώστου ἔργου μάτην ἐσπαταλήθησαν· ἀλλ' ἡ συνεργασία τοῦ ἱεροῦ κλήρου πρὸς ὑποστήριξιν καὶ διάδοσιν ἔργων κοινωφελῶν αὐτῇ ζητεῖται καὶ νομίζομεν ὅχι μάτην. Ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὅψιν ὅτι μικρᾶς ἐνορίας οὐτ' εὐανδρούσης, οὐτ' εὐεκτούσης ὁ προϊστάμενος τίθησιν εἰς ἀνάγνωσιν καθ' ἐβδομάδα **πεντήκοντα ἀντίτυπα**, ἐτέρων δ' ἐνοριῶν ἐν τῇ αὐτῇ ὡς ἐκείνη υἱικῇ καὶ κοινωνικῇ καταστάσει διατελουσῶν, οὔτε πέντε, ἀναλογιζόμεθα τί δηλοῖ θέλησις ἀγαθὴ, ἥτις οὐδέποτε ἀποδυσπετεῖ ἐνώπιον οὐδενὸς ἐμποδίου. Εἴπερ οἱ προϊστάμενοι τῶν ἐνοριῶν πάντες ἐμμουῖντο τὸ παράδειγμα τοῦτο τοῦ αἵδεσιμ. προϊσταμένου τῆς ἐνορίας Βαλίνου, ἡ διάδοσις τῶν «Εὐαγγελικῶν Διδαγμάτων» καὶ ἡ διὰ τούτων ἐπιδιωκομένη ἐπὶ τῶν ἡθῶν ἐπίδρασις ἠθέλεν εἶναι ἐκνευρωμένη, νέαι δ' ἐγκύκλιοι περιτταὶ βεβαίως ἠθέλον ἀποβῇ. Ἀλλ' ὁ παρ' ἡμῖν ἐνοριακὸς κληρὸς, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, ἀπὸ τι-

νος συνείθισε νὰ μὴ θεωρῇ καθῆκον αὐτοῦ τὴν ἠθικῶς τοῦλάχιστον, ὡς ἐκ τῆς περιωπῆς αὐτοῦ, ὑποστήριξιν ἔργων ἀξιαναγνώστων.

Οὐδαμῶς τοῦ λαοῦ μεμφόμεθα. Ὁ λαὸς ἡμῶν ἐπιθυμεῖ νὰ μανθάνῃ καὶ νὰ διδάσκηται, ἢ διὰ τοῦ λόγου, τοῦ ζῶντος καὶ ἐνισχυομένου διὰ τοῦ παραδείγματος ἐναρέτου χριστιανικοῦ βίου, ἢ διὰ τοῦ φωτός τοῦ τύπου· καὶ οἱ μὲν πλουτοῦντες ἀνάπτυξιν πνευματικὴν αὐτοὶ πιθανῶς δύνανται νὰ διακρίνωσι τίς ἢ καλλιτέρα τροφὴ τοῦ πνεύματος, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ οἱ ποικίλων αἰτίων ἕνεκεν ὑστεροῦντες ἐκείνων ἐν τῇ ἀναπτύξει ὡς καὶ ἐν τῇ ἐκτιμῇ τῶν καλῶν, τῶν δοκίμων, τῶν ἐπωφελῶν προϊόντων τοῦ πνεύματος. Διὰ τοὺς τοιοῦτους ὁ κληρὸς ἔσται ὁ ὁδηγός, ὁ τὸ καθῆκον ἔχων νὰ χειραγωγῇ αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ δοκίμου καὶ τοῦ χρηστοῦ. Εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ταύτην τοῦ τοιοῦτου καθήκοντος, τοῦ εὐφορήτου, τί δύναται νὰ ζημιωθῇ ὁ κληρικὸς, καὶ ἐὰν ἢ πεπαιδευμένος, καὶ γινώσκῃ τίνα καλὰ δύνανται νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως πάντων, καὶ ἐὰν μὴ μετέχῃ τόσοῦν εὐρείας παιδείας; Οὐδὲν ὑλικῶς ζημιούται, κατ' οὐδὲν δὲ βλάπτεται ἠθικῶς· ὁ ἀρνούμενος τὴν ἐκπλήρωσιν ταυτέως τινὸς διακονίας ἔστιν ὡς ὁ ὀκνηρὸς δοῦλος τοῦ Εὐαγγελίου ἢ στερεῖται τῆς ἀληθοῦς καὶ ζωῆς ἀγάπης πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ εὐλογουμένους καὶ ἀγιαζομένους, ἢ ἀποστέργει τὴν ἠθικὴν αὐτῶν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν.

Προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἀναγνώσματος, παντὶ χριστιανῷ ἐπωφελοῦς καὶ ἐπιβαλλομένου, πάντοτε δ' ἐπικαίρου, καθὼ διδάσκοντος τοῖς ὀρθοδόξοις εὐλήπτως τὰς μεγάλας ἠθικὰς καὶ δογματικὰς ἀληθείας τοῦ χριστιανισμοῦ δι' ὃ καὶ συστάσεις ἐγένοντο πατριαρχικαί, μετ' ἐπαίνου μὲν ἀναφέρομεν τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς ὁμογενοῦς ἐν Πανόρμῳ (Κυζίκου) κοινότητος, ζητησάσης ἑκατὸν ἀντίτυπα «Διδαγμάτων» τοῦ παρόντος ἔτους, ἀξίαν δ' αὐτὴν μιμήσεως προτιθείσης ἐτέραις εὖ ἐχούσαις κοινότησιν, οἷαι αἱ τῆς Σάμου καὶ Μιτυλήνης, Κυδωνιῶν καὶ Κλαζομενῶν, Δαρδανελλίων καὶ Εἰάνθης, Ἰωαννίνων καὶ ἄλλαι. Λυπούμεθα δ' ὅτι κληρικοὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπιδείκνυνται καὶ ραθυμίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος, καὶ ἀνευλάβειαν πρὸς τὰς παραινήσεις καὶ τὰς συστάσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, δυσχερῇ

τὴν ἑαυτῶν ἀποστολὴν ἀπεργαζόμενοι καὶ ἀγνοοῦντες ὅτι ὁ φωρόμενος ὡς ἀπειθὴς ἢ ὀλιγώρως φερόμενος πρὸς τοὺς ἐπ' αὐτῷ τεταγμένους δυσκόλως ἀκουσθήσεται παρὰ τοῖς ὑπ' αὐτόν· καὶ κατὰ τοιαύτην τινὰ περίπτωσιν περιττὸν νὰ ἱερατεύῃ ἐν μέσῳ χριστιανῶν χλιαρῶν τῇ πίστει. Ἐὰν δὲ ἡ μὲν πρὸς φωτισμὸν τοῦ πλησίου καὶ πρὸς χριστιανικὴν ἐποικοδόμησιν αὐτοῦ φροντὶς τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἢ καθῆκον ἀφυκτον, ἡ δὲ τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσις οὐδεμίαν ἐπάγῃται ζημίαν ἠθικὴν ἢ ὑλικὴν, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς κυριαρχικὰς παραινήσεις κώφευσις ἑαυτῷ τε καὶ τῷ λαῷ ἐπιζημία, φρονοῦμεν ὅτι καλὸν νὰ μελετηθῇ καλῶς ἡ τελευταία περὶ «Διδαγμάτων» ἐγκύκλιος τῆς Μ. πρωτοσυγκελλίας καὶ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὅψιν ὑπὸ πάντων ὅτι οὐδεμιᾶς ἐπικείας ἀξιωθήσεται ὁ ἰδυνάμενος καὶ μὴ ἐκπληρῶν τὸ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὸν ὀρθόδοξον λαὸν καθῆκον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Συμπληρώσας διητούς ἐργασίας περίοδον ὡς μέλος τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Προύσης κ. Ναθαναὴλ ἀνεχώρησε σήμερον εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, προπεμφθεὶς ὑπὸ τε τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Νεοκαισαρείας, Εἰάνθης, Βοδενῶν καὶ Κάλλιουπόλεως καὶ πολλῶν λαϊκῶν αὐτοῦ φίλων ἑκτιμώντων τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος ἀκραιφνῇ ἀφοσίωσιν καὶ τὸν κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλον, ὃν ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ὁ σεβ. μητροπολίτης Προύσης ἐπιδείκνυται. Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπισκεψάμενος, χθὲς ἐσπέραν, κατ' οἶκον τὸν ἀναχωροῦντα μητροπολίτην, προέπεμψε καὶ σήμερον διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Βενιαμίν. — Τῷ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτη Εἰάνθης κ. Ἰωακείμ ἐχορηγήθη ἡ ἀδεια ν' ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὅπως ἐν μέσῳ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἐορτάσῃ τὸ ἅγιον Πάσχα.

Μονὴ Παντοκράτορος καὶ Σκήτη Προφήτου Ἡλίου. — Μεταξὺ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ἱερᾶς βασιλικῆς καὶ πατριαρχ. μονῆς τοῦ Παντοκράτορος καὶ τῆς ὑπ' αὐτὴν ἱερᾶς σκήτης τοῦ Προφήτου Ἡλίου ἀνεφύη πρό τινος χρόνου διαφωνία, προκειμένου περὶ ἀνεγέρσεως νοσοκο-

μείου ὑπὸ τῆς σκότης ἐντὸς αὐτῆς. Συμβιβασμοῦ μὴ ἐπιτευχθέντος μεταξὺ τῶν διαφωνούντων ἱερῶν σκηνωμάτων, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνάξεως πρωτοδίκως γενομένην ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἡ εἰρημένη Σκήτη ἀννέχθη κατ' ἔφεσιν εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον, ἥτις ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τοῦ παρελθόντος σαββάτου, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ἐνέκρινε τὸν διορισμὸν τριμελοῦς ἐπιτροπῆς πραγματογνωμόνων ἀρχιτεκτόνων πρὸς μελέτην ἐπιτόπιον, διορισθέντων ὡς τοιούτων τῶν κκ. Α. Καζανόβα καὶ Σταύρου Χρηστίδου, τοῦ τρίτου ὑποδειχθέντος ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνάξεως. Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἀρχιτεκτόνων ἀναχωρεῖ αὐριον.

Προϋπολογισμοὶ μονῶν.—Πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς διαταγαῖς συμμορφούμεναι, ἀπέστειλαν τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ 1903 αἱ ἱερὰ βασιλικὰ καὶ πατριαρχικὰ μοναὶ Νέα Μονὴ (Χίου), Τιμίου Προδρόμου Βαζελῶν (Τραπεζοῦντος), καὶ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (Πάτμου), ὡς καὶ ἡ πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ Κοσινίτζας (Δράμας) μετὰ σημειώματος τῶν χρεῶν αὐτῶν. Ἡ ἐν Δρυϊνουπόλει πατριαρχικὴ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀπέστειλε τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ λήξαντος ἔτους 1902, ἡ δὲ ἐν Ἐλασσῶνι τοῦ Σπαρμιοῦ ἐδήλωσεν ὅτι, ἐπὶ τῇ νῆα εἰσοδεῖα τῶν γεννημάτων, θέλει πέμψῃ προϋπολογισμὸν. Πάντα τὰ ἀποσταλέντα γράμματα παρεπέμψθησαν εἰς τὸ Μοναστηριακὸν γραφεῖον.

Ἐπισκευαὶ πατριαρχικοῦ οἴκου.—ὑπὲρ τῶν ἐπισκευῶν τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου προσήνεγκον ὁ ἐνδοξ. κ. Ἀχ. Ραζῆς ἐφέντης ἐκ Σεργῶν λίρας ὀθωμ. δέκα—ἀνώνυμος διὰ τῆς Α. Θ. Π. λίρ. ὀθωμ. δύο—ὁ ἐν Πανόρμῳ ἱεροδιδάσκαλος καὶ ἱεροκῆρυξ ὁσιολογ. κ. Χρυσόστομος Καβουρίδης τὸ δεύτερον γρ. 114.—Ἐκ Χίου δ' ἀπεστάλησαν γρ. 2035, διὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Χίου καὶ τῆς ἀξιοτίμου δημογεροντίας, προλαβούσης τὴν εἰς Χίον ἀφίξιν τοῦ ἀπεσταλμένου τῶν Πατριαρχείων κ. Βασ. Ἀσμανίδου.

Ἀκολουθία Ἀκαθίστου Ὕμνου.—Τῇ παρασκευῇ ἐσπέρας ἐψάλη ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου, συγχοροστατούντων τῇ Α. Θ. Π. τῶν σεβασμ. συνοδικῶν καὶ παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν, ἐν πυκνοτάτῳ ἐκκλησιάσματι. Τὰς τέσσαρας στάσεις τῶν οἴκων τῆς Θεομήτορος ἀνέγνωσαν ἡ

Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Ἐφέσου, Προύσης καὶ Νεοκαισαρείας.

Ἀκαδημαϊκὴ τιμὴ.—Δι' ἐπιστολῆς τῆς Α. Ἐξ. τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας κ. Κωνσταντίνου, ἠγγέλθη τῷ ἀρχοντι Μ. χαρτοφύλακι καὶ χρονογράφῳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Μ. Ι. Γεδεῶν, ἀποσταλέντος ἅμα καὶ τοῦ οἰκείου διπλώματος, ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἀπένειμεν αὐτῷ τὴν ὑψίστην τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τῆς Γαλλίας διδομένων ἀκαδημαϊκῶν τιμῶν, ὀνομάσασα αὐτὸν ἀξιωματικὸν τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως (Officier de l'Instruction publique).

Μητρόπολις Κυζίκου.—Οἱ κληθέντες ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐνταῦθα τέσσαρες ἱερεῖς ἐκ Περάμου τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου ἀπολογούμενοι διὰ τὴν ἀπειθὴ πρὸς τὴν κανονικὴν αὐτῶν ἀρχὴν πολιτείαν αὐτῶν ὑπέβαλον ἤδη ἔγγραφον, ὅπερ ἡ Ἐκκλησία διεβίβασεν τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Κυζίκου κ. Κωνσταντίνῳ πρὸς ἀπάντησιν. Τοιαύτης δὲ ἀναγνωσθείσης ἐν τῇ χθесινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ, ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος ἐθεώρησε δικαίαν τὴν ὑπὸ τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου ἐπιβληθεῖσαν τοῖς εἰρημένοις ἐκ Περάμου ἱερεῦσιν ἐκκλησιαστικὴν ποινὴν καὶ παρήνευσεν αὐτοὺς ἵνα μεταβῶσι παρὰ τῷ μητροπολίτῃ αὐτῶν καὶ ἐξαιτήσωνται τὴν προσήκουσαν συγγνώμην.

Μονὴ Λειμῶνος.—ὑπὸ τῆς ἐν Λέσβῳ πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Λειμῶνος ἀνηγγέλθη ἡ ἐκλογὴ νέου ἡγουμένου αὐτῆς τοῦ ἐκ Παρακοίλων πανοσιολ. κ. Ἀνθίμου, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου τὴν ἡγουμενίαν ἀρχιμ. κ. Κυπριανοῦ. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπεκύρωσε τὴν ἐκλογὴν.

Διανομὴ ἐλεῶν.—ὑπὸ τοῦ Α. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὠνομάσθη ἐπιτροπὴ πρὸς διανομὴν ἐλεῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ σωτηρίου Πάσχα τοῖς ἀπόροις. Τὴν ἐπιτροπὴν ἀποτελοῦσιν ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θουατέρων κ. Ταράσιος καὶ ὁ ἐκ τῶν ἐριτίμων συμβούλων κ. Μ. Σιφναῖος.

Ἐκκλησιαστικὸς Μουσικὸς Σύλλογος.—ὑποβληθεὶς ἐν τῇ χθесινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἐνεκρίθη ὁ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐδρεύοντος Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου κανονισμὸς, ὃς εἶχε παραπεμφθῇ πρὸς μελέτην εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν μητροπολιτῶν Λιτίτσης κ. Νικηφόρου καὶ πρώην Ἐρσεκίου κ. Ἰγνατίου.

Ἐπιδέξεις.—Τῇ παρασκευῇ, πρὸς ἐσπέραν, ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ σεβασμ. μητροπολίτης πρώην Οὐγγροβλαχίας κ. Γεννάδιος, ὅστις ἀνεχώρησεν εἰς Ἱεροσόλυμα τῷ σαββάτῳ, προπεμφθεὶς ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Βενιαμίν. —Τῇ κυριακῇ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐρίτιμος τραπεζίτης κ. Λεωνίδας Γ. Ζαρίφης, καὶ ὁ ἐπίτιμος ἰσόβιος πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῆς πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς.

Ἀναχωρήσεις.—Τῇ δευτέρᾳ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ροδοπόλεως κ. Γερβάσιος, γὰρ

δὲ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάμου καὶ Ἱκαρίας κ. Κωνσταντῖνος προπεμφθέντες ὑπὸ πολλῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν φίλων ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιακόνου ὁ πρῶτος, τοῦ ἱερολ. δὲ τριτεύοντος ὁ δεύτερος, ὡς ἀντιπροσώπων τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Πατριαρχικαὶ προδοθήσεις.— Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε χθὲς τὰς εὐχὰς καὶ προσήσεις αὐτοῦ τῇ Α. Ε. τῷ ἐνταῦθα νέῳ πρεσβευτῇ τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰωάννῃ Γρυπτηρὶ διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου κ. Καλλινίκου ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἀφίξει αὐτοῦ.

Κοινότης Σταυροδρομίου.— Ἡ κεντρικὴ Ἐφορία Σταυροδρομίου ὑπέβαλε τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμ. πατριάρχῃ τὰς εὐχαριστίας τῆς κοινότητος ἐπὶ τῷ διορισμῷ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου ἁγίου Εὐθυποδίου κ. Ἰωάννου ὡς ἀρχιερατικοῦ προϊσταμένου αὐτῆς.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἐπισκοπὴ Ἡλείας.— Ἐν τῷ ἐν Πύργῳ τῆς Ἡλείας ὑπάρχοντι σωματεῖοι «Ἀδελφότητι» ἰδρύθη ἀπὸ τῆς 9 μαρτίου φιλανθρωπικὸν ταμεῖον, πράγματι τοιοῦτο γενησόμενον ἐὰν τύχῃ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐκεῖ ὀρθόδοξων, ἧς ἤρξατο ἀπολαῦν. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἐστὶν ἵνα συγκροτήσῃ κατὰ μικρὸν χρηματικὸν κεφάλαιον πρὸς προικισμὸν κατ' ἑτος ἑνὸς ἡ καὶ πλειόνων ἀπόρων κορασίων καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἑτέρων φιλανθρωπικῶν ἔργων.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ὁρθόδοξος κοινότης ἐν Ἀγίῳ Φραγκίδκφ.—

Ἡ ἐν Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς βορείας Ἀμερικῆς ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης, ἧς προεδρεύει ὁ κ. Ν. Δαμιανάκης, ἀπεφάσισε ν' ἀγοράσῃ ἀντὶ ὀκτακισχιλίων φράγκων τὴν ὑπὸ τῆς ἐβραϊκῆς κοινότητος ἐγκαταλειφθεῖσαν ἤδη συναγωγὴν καὶ νὰ μεταβάλλῃ αὐτὴν εἰς ναόν.

ΤΟ ΚΤΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΩΝ

ΕΞ ΕΠΟΨΕΩΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ*

Ἐρρήθη πολλάκις ὅτι ἡ παρούσα ἐποχὴ εἶνε ἥκιστα εὐμενὴς πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ δὲ μόνος δυνατὸς τρόπος τῆς ἐκκλησιαστικῆς προσεγγίσεως σήμερον εἶνε ἡ ἐκδοχὴ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ὡς τινος ἰδεώδους, εἰς ὃ τείνουσιν αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι, ὧν οὐδεμία μὲν ἔχει τὸ πλήρωμα τῆς ἀληθείας, πᾶσαι δὲ αὐτὴν μεμιγμένην κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μετὰ τοῦ ψεύδους. Οὕτω δὲ αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι, κλάσματα μόνον τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας οὔσαι, δύνανται εὐχερῶς νὰ συναντηθῶσιν

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 122—127 καὶ τέλος.

ἐπὶ ἐδάφους, ἐν ᾧ ἰσχύει οὐχὶ ἡ ταυτότης τῶν δογμάτων, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ ἀγάπη, ἧς τὸ ζωοποιὸν πνεῦμα ἀντὶ διαφωνιῶν καὶ ἀντιτυπουμένων γνωμῶν ἀνευρίσκει τὴν ἐν τοῖς διαφόροις συμβόλοις λανθάνουσαν ἁρμονίαν. Ἀμφότεραι αἱ ἀξιώσεις αὗται εἶνε ἡμαρτημέναι. Ἡ μὲν τοιαύτη ἔνωσις ὅσῳ καὶ ἂν φαίνεται δελεαστικὴ καὶ πρακτικὴ, ἀνατρέπει ἄρδην σύνολον τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Χριστιανισμοῦ, αἵρουσα τὸν ὑπερφυᾶ αὐτοῦ χαρακτῆρα, ἀποφαίνουσα δὲ τὴν χριστιανικὴν Ἀποκάλυψιν κενὴν βεβαίον καὶ ἀλαθίτου περιεχομένου, ὡς βλέπομεν παρὰ τοῖς Διαμαρτυρουμένοις, θρησκευτικὴ δὲ ἀδιαφορία καὶ ἀθεία θὰ εἶνε τὸ φυσικὸν αὐτῆς κατάντημα. Ἡ ἐξωτερικὴ ἔνωσις ἔχει σημασίαν οὐχὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ κυρίως ὡς προπαρασκευὴ εἰς τὴν δογματικὴν ἔνωσιν. Μόνη δὲ ἡ κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴ τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας ὡς πληρώματος τῆς ἀληθείας καὶ τῶν θείων χαρισμάτων, ἣν συνεχίζουσα ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐκπροσωπεῖ τὸ τῆς ἀληθοῦς καὶ καθολικῆς Ἐκκλησίας ἰδεῶδες, αἶρει βαθυνδὸν τὰ μεσότοιχα τοῦ φραγμοῦ τὰ ὑπὸ τῶν διαφόρων ὁμολογιῶν παρεμβαλλόμενα, προεξομαλίζουσα τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν πραγματικὴν ἔνωσιν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν τάσιν τοῦ αἰῶνος, ἀληθὲς βεβαίως εἶνε ὅτι οὗτος, ἀδιάφορος περὶ τὰ θρησκευτικὰ ὧν καὶ ἐξ ἄλλων ἐτι λόγων, εἶνε ἥκιστα εὐμενὴς πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔνωσιν. Πλὴν τῶν δογματικῶν διαφορῶν, αἵτινες καθ' ἑαυτὰς ἥκιστα ἀποτελοῦσιν ἐμπόδια ἀνυπερέβλητα πρὸς τὴν ἔνωσιν, οὐ μόνον ἡ τὰ πάντα διευθύνουσα πολιτικὴ ἀποφράττει τὴν πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην ὁδὸν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἡ θρησκευτικὴ ἀδιαφορία καὶ ἡ λυμαινόμενη τὰ πλήθη δεισιδαιμονία, τὸ δὲ ἡ ἀπιστία καὶ ἡ ἀποστροφή πρὸς πᾶσαν θετικὴν θρησκείαν καὶ οὐ καὶ τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν νέους ἀνεγείρουσι φραγμούς πρὸς τὴν ποθητὴν σύμπνοιαν καὶ τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν ὁμοφροσύνην. Ἀλλ' ὅσῳδύποτε δυσχερὲς καὶ ἀκατόρθωτον καὶ ἂν φαίνεται ἐντεῦθεν τὸ τῆς ἐνώσεως ἔργον, καθῆκον τῶν δυναμένων εἶνε νὰ μὴ ἀπορραθυμῶσι προβαλλόμενοι τὰς τῆς ἐνώσεως δυσχερείας, ἀλλὰ νὰ ἐργάζωνται τὸ καθ' ἑαυτοὺς, ὅπως προεξομαλισθῇ ἡ ὁδὸς τῆς συναδελφώσεως καὶ εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, αἵτινες ὀφείλουσι νὰ ἀποτελῶσιν ἡνωμένοι τὸ μυστικὸν σῶμα τὸ ἔχον κεφαλὴν τὸν

Χριστόν. Ἰδίᾳ δὲ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν μέλημα οὐχὶ τὸ ἐλάχιστον ἀνάγκη νὰ ᾖ οὐ μόνον τὸ εὐχεσθαι ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως ἀλλὰ καὶ τὸ προεξάρχειν ἐν τῷ τῆς ἐτώσεως ἀγῶνι ἐργάζεται δὲ τις τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα οὐ μόνον θετικῶς τὴν ἐξωτερικὴν ἐπικοινωνίαν τῶν Ἐκκλησιῶν προβιάζων καὶ τὸν ὑπὲρ ἐνώσεως ζῆλον ἀναζωπυρῶν, ἀλλὰ καὶ συντασσόμενος καὶ ἀναμορφούμενος θρησκευτικῶς καὶ παρασκευάζων τὰ πράγματα ἄνευ βίας· διοικητικὴ συγκέντρωσις, προσοχὴ περὶ τὴν συγκρότησιν τοῦ κλήρου, καὶ δι' αὐτοῦ ἀναθέρεμανσις τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ ἀναζωογόνησις τῆς πρὸς τὰ θεῖα εὐλαβείας, ἣν οἱ πολλοὶ ἀσκοῦσι τυπικῶς καὶ καθ' ἕξιν ὡς «**πάτριον παραδοχὴν**», ἐνδείκνυνται ὡς ἀναγκαῖαι παρασκευαί τοῦ ἡμετέρου οἴκου εἰς ὑποδοχὴν προσηλύτων. Τῶν δὲ ἡμετέρων θεολόγων ἰδίᾳ σύνθημα καθ' ἡμᾶς σήμερον πρέπει νὰ ᾖ ἐν γένει μὲν ἡ ἀνάδειξις τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰς νέαν φωτοδόλον ἐστίαν τῆς ἐπιστημονικῆς Ὁρθοδοξίας, ἰδίᾳ δὲ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους σχέσεσι ὅχι ἡ πολεμικὴ, ἀλλ' ἡ εἰρηνικὴ, ὅχι ὁ ἄγριος ἔλεγχος καὶ ἡ ἀδυσώπητος τῶν ἀντιφρονούντων ἀνασκευὴ, ἀλλ' ἡ ἐν πνεύματι πραότητος καὶ ἀγάπης ἐνδελεχὴς σπουδὴ τῶν ἑτεροδοξιῶν καὶ ἡ ἐν ἀγίῳ ζήλῳ καὶ ἰσχυραῖς ἀποδείξεσι κατάδειξις τῆς πλάνης κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Σωτῆρος καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν νύχето πρὸς τὸν Πατέρα, ἵνα πάντες οἱ εἰς αὐτὸν πιστεύοντες ἐν ᾧσι, καθῆκον δὲ καὶ ἀποστολὴ τῶν φρονούντων ὅτι ἀποτελοῦσι τὴν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν εἶνε, ὅπως ἐργάζονται πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀποπλανηθέντων, καὶ μετάδοσιν αὐτοῖς τῆς ἀληθοῦς παρακαταθήκης τῆς πίστεως· εὐχόμενοι δὲ οἱ Ὁρθόδοξοι ἐν Ἐκκλησίαις ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν πλανηθέντων καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἐκδηλώμεν καὶ ἔργῳ τὴν τοιαύτην ἡμῶν ἐν εὐχαῖς διάθεσιν, ἐργαζόμενοι κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν καταλλαγῆς. Ὅσῳ δὲ καὶ ἂν φαίνονται δυσυπέρβλητα τὰ ἐπιπροσθούντα ἐμπόδια, ἡ φωνὴ τῶν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως ἐνθουσιῶντων θεολόγων θὰ χρησιμεύῃ ὡς διηνεκῆς διαμαρτύρησις κατὰ τῶν οἰωνδῆποτε πολεμίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως, ἐμφαίνουσα ὅτι οὐδέποτε ἐσθέσθη τελείως ὁ πόθος πρὸς ἀμοιβαίαν συνεννόησιν καὶ τὴν διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς

συμπνοίας καταπολέμησιν τοῦ φοβεροῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐχθροῦ, τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀπιστίας. Γνώμην περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ θεολογίας ἡμῶν δυσμενεστάτην ἀποφαίνονται καθ' ἑκάστην τῶν ἀλλογενῶν θεολόγων οἱ κράτιστοι. Ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀξιοῦσιν, ἡ μὲν πίστις εἶνε τήρησις τὸ πολὺ τῶν πατροπαράδοτων τύπων, ἐν οἷς ἀποξηρανθὲν ἐναρκώθη τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, «ἡ θεολογία τελευτάτως τῶν ἰδεῶν, στέρησις πάσης ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐρεύνης, ἄνευ ζωντῆς καὶ πολυμεροῦς παρατηρήσεως τῶν βαθέων λόγων τῆς πίστεως»¹, αὐτὴ δὲ ἡ Ἐκκλησία, συναισθανομένη τὴν ἰδίαν ἀδυναμίαν οὐδένα μὲν προτίθεται νὰ ποιήσῃ προσήλυτον, ἀντὶ δὲ μερίμνης ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων περιορίζεται νὰ μέμνηται τοὺς ἑτέρους περὶ πίστεως φρονούντας ὡς κακοδόξους. Ἐὰν ἀλήθειά τις ἐνυπάρχῃ ἐν ταῖς κατηγορίαις ταύταις, ἔργον ἀναντιρρήτως τῶν ἡμετέρων θεολόγων εἶνε, ὅπως ἀποτρίψωσιν ἔργῳ τὸν καθ' ἡμῶν μῶμον, μοχθοῦντες ὑπὲρ τῆς ἐμψυχώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς ἀνακαινίσεως, ὑπὲρ τῆς ζωογονήσεως τῆς θεολογικῆς ἐρεύνης, ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων καὶ τῶν περὶ τὴν πίστιν νοσοῦντων. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ Ἐκκλησία, ἥτις δύναται ἴσως νὰ προσεγγίσῃ πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν, καὶ ἐννοημένη νὰ περιάψῃ ἡμῖν ἠθικὴν δύναμιν καὶ ἀκμὴν, αὕτη, ἐπ' ἐμοὶ δικαστῇ, οὐδεμία ἄλλη δύναται νὰ εἶνε ἢ ἡ Ἀνω τῆς Ἀγγλίας Ἐκκλησία, οἱ δὲ λόγοι προφανεῖς.

Ἡ μὲν Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία, εἰ καὶ ἐκ δογματικῆς ἐπόψεως ἀφίσταται τῆς Ἀνατολικῆς ὀλιγότερον τῶν προτεσταντικῶν, τὴν ὑπερτάτην τῆς Ἐκκλησίας ἀρχὴν ἐν τῷ Πάπᾳ ἐμβλέπουσα καὶ τὸ ἀναμάρτητον αὐτοῦ ἐσχάτως νομοθετήσασα, ἡγείρε σινικὸν τεῖχος πρὸς πᾶσαν ἐν πνεύματι ἀγάπης προσέγγισιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐτέρωθεν οἱ Διαμαρτυρόμενοι καίπερ ἐνθουσιῶντες ὑπὲρ τοῦ εὐαγγελικοῦ πνεύματος, ἠθικῶς δὲ καὶ κατὰ πάντα λόγον προτιμότεροι τῶν παπικῶν, οὐδὲν ἥττον πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν αὐθεντίαν ἀποταξάμενοι, ἐν ἀχαλίνῳ δὲ θρησκευτικῇ ἐλευθερίᾳ ἐθισθέντες, καὶ οὐδένα ἔχοντες συνεκτικὸν δεσμὸν, ἀπίθινον παντάπασιν εἶνε ὅτι θὰ ὑπο-

1. Marheinecke παρὰ Scheele Symbolik I, 190.

κύψωσί ποτε ὑπὸ τὸν σωτήριον χαλινὸν τῆς παραδόσεως καὶ τοῦ κύρους τῆς ἱεραρχίας. Οἱ δὲ ἐκ τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας προελθόντες παλαιοκαθολικοὶ, ὑπελήφθησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς δικαίως ὡς φερόμενοι πλησίστιοι πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τὴν ὁμοίως ἀποκηρύξασαν τὴν παπικὴν ἀπολυταρχίαν. Ὑποθέντες τῷ ὄντι ὡς βάσιν τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ὡς αὕτη μαρτυρεῖται ὑπὸ τῆς Γραφῆς καὶ τῆς Παραδόσεως, τῆς ἐν ταῖς οἰκουμενικαῖς συνόδοις καὶ τῇ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῶν πατέρων ἐκφαينوμένης, καὶ κατὰ τὴν βάσιν ταύτην ἀπορρίψαντες ἐκ τοῦ Συμβόλου καὶ τῶν Κατηχήσεων τὸ Filioque, τὰ ὑπέρτακτα ἔργα, τὸ καθαρτήριο, τὰς παπικὰς ἀφέσεις, κηρύξαντες δ' ἐλευθέραν τὴν Ἐκκλησίαν νὰ ἔχῃ κατὰ τόπους ἰδίαν γλῶσσαν λατρείας, νὰ μεταχειρίζεται ἐνζυμον ἢ μὴ ἄρτον, τὸ ράντισμα ἢ τὴν κατάδυσιν, τὴν κοινωνίαν ὑπὸ ἓν ἢ δύο εἶδη κτλ. ἐνεδείκνυντο ὡς θαῖττον ἢ βραδύτερον μέλλοντες νὰ συναντηθῶσιν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Πλὴν ἡ θεμελιώδης βάσις τοῦ παλαιοκαθολικοῦ κινήματος, ἡ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ Ζ' ἀναγνωρισθεῖσα, παρέχεται μὲν ἀρνητικῶς τὰ μέσα τῆς ἐπιθέσεως κατὰ πολλῶν καινοτομιῶν, θετικῶς ὅμως ὡς ἐκ τῆς ἀοριστίας αὐτῆς οὐδαμῶς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καθ' ἑαυτὴν ὡς βάσις, ἐφ' ἧς θ' ἀνοικοδομηθῇ ὁρθόδοξος χριστιανικὴ κοινότης. Καὶ οἱ Διαμαρτυρόμενοι Κρούσιοι καὶ Ἀνδρέας Ἰακώβου γράφοντες τῷ πατριάρχῃ Ἱερεμία καὶ τὴν ἑνωσὶν ποθοῦντες ὁμολογοῦσι κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην ὅτι ἀποδέχονται τὰ δόγματα, ὡς διεκηρύχθησαν ὑπὸ τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων. Ἀλλ' ἡ δογματικὴ διδασκαλία καὶ τούτων καὶ πάντων τῶν ἐκτὸς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπικαλεσθέντων μὴ πορισθεῖσα διὰ τῆς κανονικῆς τῆς αὐθεντίας ὁδοῦ διίσταται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν. Τί ἀνέκει ἢ μὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων, πειρῶνται οἱ παλαιοκαθολικοὶ νὰ ἀνέρωσι δι' ἱστορικῆς ἐρεῦνης. Ἀλλ' ἐξ ἱστορικῆς ἐρεῦνης δὲν δύνανται νὰ προέλθωσι πάντα τὰ διδάγματα τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας καὶ δὴ οὕτως ὥστε **ὁμοφώνως** νὰ ἀναγνωρίζωνται καὶ νὰ πιστεύωνται ὑπὸ πάντων· γραφὴ δὲ καὶ παράδοσις ἐρευνῶνται καὶ ἐρμηνεύονται ἀσφαλῶς **διὰ τινος κύρους**· ὅπου δὲ τοῦτο ἐλλείπει, ἢ

ἱστορικὴ ἐρευνα ἀνοίγουσα τὴν ὁδὸν εἰς θεολογικὰς μελέτας καὶ ποικίλας θεολογικὰς διευθύνσεις καὶ ἀποχρώσεις, ἀναλόγους πρὸς τὰς προσωπικὰς ἐκάστου τάσεις καὶ προϋποθέσεις, προάγει μὲν ἴσως τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην, οὐδαμῶς ὅμως πορίζει τροφὴν θρησκευτικὴν τοῖς πιστοῖς τοῖς ἀποδεχομένοις τὴν ἱεραρχίαν ὡς θεῖον θεσμὸν καὶ φορέα τῆς ἀναμαρτυσίας, δεόμενοις δὲ διδασκαλίας σταθερᾶς ὑπὸ ἀνωτέρου ἢ κατ' ἀνθρώπον κύρους ἡγυγιμένης. Ὅτι δ' ἐντεῦθεν αἱ παλαιοκαθολικαὶ κοινότητες μὴ δυνάμεναι νὰ καταβάλωσι τὰ θεμέλια μονίμου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ θὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ἢ μᾶλλον θὰ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τοῦ προτεσταντικοῦ ρεύματος, φαίνεται ἡμῖν ἀνεπίδεκτον συζητήσεως. Ἡ μόνη σωτήριος ἄγκυρα τοῦ Παλαιοκαθολικισμοῦ εἶνε ἡ μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἑνώσις. Καὶ δυνατόν μὲν, ἂν ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐμερίμνα ἐγκαίρως ἅμα τῇ πρώτῃ ἐμφανίσῃ τοῦ παλαιοκαθολικοῦ κινήματος, οἱ παλαιοκαθολικοὶ νὰ ᾔσαν ἤδη Ὁρθόδοξοι, ὡς ἐφρόνησαν καὶ οἱ σύγχρονοι². Τανῦν ὅμως ἀποφαίνουσι τὴν ἑνωσὶν ἀδύνατον οὐχὶ τόσον αἱ περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἢ τῆς Εὐχαριστίας θεολογικαὶ γνώμαι, ὅσον αἱ περὶ Ἐκκλησίας θεωρίαι, ἃς ἐμόρφωσαν οἱ παλαιοκαθολικοὶ καὶ ἄλλως, καὶ ὅπως διασώσωσι τὴν αὐτοτελεῖα αὐτῶν καὶ ἰσόκυρον μερίδα ἐν τῇ ἀληθεῖ Ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν οὐδεμία ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν εἶνε ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία, ἀλλ' αὕτη εἶνε ἀόρατος ἐντὸς τῶν διαφόρων ἐπὶ μέρους τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως Ἐκκλησιῶν εὕρισκομένη, εἰς τὴν ἀόρατον δὲ ταύτην Ἐκκλησίαν δύναται τις νὰ ἀνήκῃ χωρὶς νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν ὁρατὴν³, ὡς διδάσκει σήμερον ὁ Παλαιοκαθολικισμὸς, εἶνε προφανὲς ὅτι οἱ παλαιοκαθολικοὶ ἀπορρίπτουσιν οὕτω πᾶσαν εἰς ἑνωσὶν μετὰ τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας ἀπόπειραν, ἥτις τῇ ἀληθείᾳ εἶνε ὅλως περιττὴ, ἀφοῦ κατὰ τὸν ὅρισμὸν τοῦτον τῆς Ἐκκλησίας ὑπερπνιδῶντες οἱ παλαιοκαθολικοὶ τὸ ἀπὸ τοῦ σχίσματος μέχρι τοῦ 1870 χάσμα ἀποτελοῦσι καὶ οὗτοι εἰς ἑαυτοὺς μέρος τῆς ἀληθοῦς Ἐκκλησίας. Τὸ ἔργον λοιπὸν τῆς ποθουμένης μετὰ τῶν παλαιοκαθολικῶν ἐνώσεως

2. Ὁρα Λεβιτσὲν ἐν «Κλειτῷ» ἀρ. 640 ἔτ. 1873.

3. Kathech. Fr. 162—7.

προσκόπτει ἤδη εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἥς ἀποτελοῦντες ipso jure μέρος οἱ παλαιοκαθολικοὶ, καλοῦσι τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ὅπως ἐνουμένῃ μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας ἀποτελέσῃ τὴν ἀπὸ τοῦ σχίσματος διεσπασμένην ἀληθῆ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. Πρὶν δὲ πεισθῶσιν οὗτοι, ὧν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ εὐσυνειδησίαν οὐδαμῶς ἀρνούμεθα, ὅτι ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία συνεχίζουσα μόνῃ τὴν ἀρχαίαν ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν διασώζει μὲν ἀλώβητον τὴν παρακαταθήκην τῆς πίστεως, πᾶν δὲ ὅ,τι μετὰ τὸ σχίσμα διδάσκει εἶνε κατ' οὐσίαν τὸ αὐτὸ καὶ ἡ διδασκαλία τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, ἡ τῶν παλαιοκαθολικῶν βαθμιαία εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν προσέγγις **πρέπει νὰ ὑποτεθῇ σταματή-σασα**, ὁ δὲ δίκαιος ἄλλως ἀγὼν αὐτῶν θὰ ἀποπλανθῇ ἀπὸ τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν ἐνώσεως, τοῦ ἀληθοῦς τέρατος, εἰς ὃ ἀνέβλεψαν ἀπ' ἀρχῆς οἱ κατὰ τοῦ ἀλαθήτου τοῦ πάπα ἀντεπελθόντες σοφοὶ θεολόγοι.

Ἡ δὲ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας μέσῃν μεταξὺ παπισμοῦ καὶ προτεσταντισμοῦ ἐπέχουσα θέσιν ἐνδείκνυται ἐν τῷ παρόντι πολλαχῶς ὥς ἡ μόνῃ δυναμένη νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. «Νομίζω εἶπεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σύρου Λυκοῦργος, ὅτι τὸ εὐκταίστατον εἰς πάντα τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης ἐμφορούμενον χριστιανὸν κατέρθωμα τοῦτο (ἡ ἐνωσις) δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ πρὸ παντὸς ἄλλου μεταξὺ τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος δύο Ἐκκλησιῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς καὶ τῆς Ἀγγλίας!». Ἀριστος τούτου οἰωνὸς εἶνε πρῶτιστα ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι αὗται παρὰ τὴν δογματικὴν ἀντίθεσιν, οὐ μόνον οὐδαμῶς ἀντιπαθοῦσιν, ἀλλὰ μᾶλλον πάντοτε θερμὴν πρὸς ἀλλήλους συναισθάνονται συμπάθειαν, ἀνομολογοῦντες τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνώσεως. Καὶ δὲν ἐλλείπουσι μὲν παρ' ἡμῖν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ φύσει καὶ ἔξει μισόκαλοι, οἵτινες τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα ἄγνοιαν τῶν πολλῶν ἐκμεταλλευόμενοι ἢ καὶ πλανώμενοι δηλητηριάζουσι τὸ καλὸν καὶ θεάρεστον ἔργον τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν προσεγγίσεως μὴ δυνάμενοι νὰ χωρίσωσι τὰ πράγματα, αἰέποτε δ' ἐμβλέποντες δολοῦς σκοποὺς ἐν πάσῃ τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἡμᾶς συμπαθείᾳ. Ἀλλ' ἡ ὑγιε-

στέρα μερὶς φρονοῦσα ὅτι **ἄνευ παραχωρήσεως τινος ἐν τῷ δόγματι** εἶνε δυνατὴ ἡ προσέγγις τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἡμᾶς, ἀναλογιζομένη δὲ οἶων ἀγαθῶν πρόξενος θὰ ἢ πρόξενος ἡμῖν αὕτη, ἐνισχύεται ὁσημέραι, ζωνρότερον δ' ἀπὸ τινος ἐκδηλοῦται τὸ ὑπὲρ τῆς συναδελφώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων συναίσθημα. Οἱ δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, αὐδαμοῦ δὲ, ὡς παρατηρεῖ πού ὁ Doellinger, καὶ ἐν οὐδεμίᾳ ἄλλῃ χώρα ἔγραψαν, εἶπον καὶ ἔπραξαν οἱ χριστιανοὶ τοσαῦτα ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως, ὅσα οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἀφ' οὗτου ὁ Covel καὶ ὁ Brown, Ἀγγλοὶ ἱερεῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ὁ ἐν Σμύρνῃ πρόξενος τῆς Ἀγγλίας Ricant κατέστησαν γνωστὴν ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ζωνρὸς πρὸς προσέγγισιν ἀνεβλέγῃ ὁ πόθος καὶ πολυειδεῖς ἐγένοντο ἀπόπειραι πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο. Περὶ τὸ 1720 ἀντηλλάγη περισπούδαστος ἀλληλογραφία μεταξὺ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν καλουμένων ἀνωμότων (non conjurors) ἐπισκόπων διάφορα δὲ πρόσωπα κατὰ καιροὺς εἰς Ἀνατολὴν στελλόμενα συνετέλεσαν εἰς ἀναρρίψιν τοῦ σπινθῆρος τῆς ἀμοιβαίας συμπαθείας. Τῷ 1862 ἰδρύθη ἐπιτροπεία ἐκ Ρώσων καὶ Ἀγγλῶν περὶ τὴν διαφώτισιν τοῦ μεταξὺ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν Ὁρθοδόξων χάσματος διατρίψασα καὶ σπουδαῖα περὶ τούτου φυλλάδια ἐκδοῦσα. Τὸ ἔργον τοῦτο συνείχισεν ἡ Eastern Church Association τῷ 1874 ἰδρυθεῖσα καὶ μετὰ διακοπὴν ἀνανεωθείσα, ἐντεταλμένη νὰ παρέχῃ ἀξιοπίστους πληροφορίας τοῖς Ἀνατολικοῖς περὶ τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῖς Ἀγγλοῖς περὶ τῆς Ἀνατολικῆς. Ἀπὸ δὲ τοῦ Γρηγορίου τοῦ ΣΤ', τοῦ τὴν ἀρίστην κρηπίδα τῆς ἐπικοινωνίας καταβαλόντος διὰ τῆς γνωστῆς ἐγκυκλίου τῆς κελευούσης, ὅπως οἱ ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν ἀποθνῆσκοντες Ἀγγλοὶ ἐλλείψῃ ἰδίου ἱερέως κηδεύονται ὑπ' Ὁρθοδόξων, ἀνεθερμάνθησαν αἱ σχέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ πλήρῃ χριστιανικῆς ἀγάπης ἀνταλλάσσονται γράμματα μεταξὺ τῶν ἡμετέρων πατριαρχῶν καὶ τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἀγγλίας, περὶφανεῖς δὲ θεολόγοι τῆς ἐνώσεως ἐρᾶσται διέτριψαν περὶ τὴν μελέτην τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας οἱ οἱ Neale, ὁ Williams κτλ.⁵

4. Ἐν Εὐαγγέλ. Κήρυκ. τοῦ 1870.

5. α' Ἐκ τῶν πολλῶν ζητημάτων τῶν ἀναφερόμενων ἐν τῇ

Ἐτερος λόγος εἶνε ὁ διακαὴς πόθος ὁ ἐσχάτως ἐν Ἀγγλῳ ὑποκαίμενος, ὅπως ἡ Ἐπισκοπικὴ Ἐκκλησία συνδέουσα τὸ διακοπὴν νῆμα πρὸς τὴν ἀρχέγονον Ἐκκλησίαν ἅμα μὲν καταβάλῃται ἰσχυρὸν τὸ θέμεθλον τοῦ αὐτοτελοῦς αὐτῆς Ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ἅμα δὲ ὁ ἐν αὐτῇ κηρυσσόμενος θεῖος λόγος ἢ οὐχὶ προσωπικαί τοῦ λέγοντος πεποιθήσεις καὶ γινώμαι, ἀλλ' αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ὁ διὰ μέσου τῶν αἰώνων διῶν καὶ ἐν τῇ ἀνεπισφάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἀλύμαντος καὶ ἀνόθευτος διατηρούμενος. Βεβαίως ὁ δεύτερος οὗτος τῆς προσεγγίσεως παράγων ἐμφαίνει συγχρόνως καὶ τὴν ἀσθενῆ τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας ὄψιν. Πράγματι ἡ Ἐκκλησία αὕτη παρ' ὅλον τὸν ἱεραρχικὸν αὐτῆς τύπον, ὡς συνένωσις ἀδιαλλάκτων καὶ ἀντιθέτων στοιχείων, ἐν συνόλῳ οὐδέποτε θὰ παραστῇ ἐνιαία καὶ ἀκόλουθος, τὰ αὐτὰ πρεσβεύουσα δόγματα καὶ τὴν αὐτὴν πίστιν ὑποτιθεῖσα εἰς τὴν λατρείαν καὶ τὰς τελετὰς αὐτῆς· τούναντίον θὰ ἔχη πάντοτε τὴν ὄψιν πεδίου ποικίλων καὶ ἀλληλοτυπυμένων δοξῶν, καὶ θὰ παρέχη ἑδάφος εἰς πάσας τῶν ὁμολογιῶν τὰς ἀποχρώσεις. Ἀλλ' ἀκριβῶς τὴν ἑλλειψιν ταύτην συναισθανθέντες οἱ Ἀγγλοὶ προσβλέπουσι πρὸς τὴν σεμνὴν μορφὴν τῆς ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας πειρώμενοι νὰ ἀναιρέσωσι τὰς ἐσωτερικὰς ἀντιθέσεις εἰς τὴν ἀρμονικὴν τῆς Ὁρθοδόξιας ἐνότητα. Βεβαίως ἡ ὁδὸς, δι' ἧς οἱ ἐν Ἀγγλῳ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως μοχθοῦντες ζητοῦσι νὰ παρασκευάσωσι τὸ ποθητὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας ἔργον δὲν εἶνε πάντοτε ἡ δογματικῶς καὶ κανονικῶς ἐπιτρεπομένη. Ὅπως πάλαι οἱ τῆς Ὁξωνίας καὶ

Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας πρώτιστον εἶνε ἡ ἐνώσις μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας· ὅσα μᾶλλον σπουδάζομεν καὶ κατανοοῦμεν τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, τοσούτω μᾶλλον συναισθανόμεθα ὅπερ αὕτη χαίρει ἀξίωμα καὶ τοσούτω διακαέστερον ἐπιθυμοῦμεν νὰ προσεγγίσωμεν εἰς αὐτήν. . . Μεθ' ὅλην τὴν φοβερὰν δίνην τὴν χωρίσασαν τὰς δύο Ἐκκλησίας, ἡ Ἐκκλησία ἡ Ἀνατολικὴ διατελεῖ μέχρι σήμερον πιστότατος φύλαξ τῶν πρώτων παραδόσεων. Αὕτη προσδοκᾷ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ Χριστιανισμὸς θὰ τραπῇ νέαν ὁδὸν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς καθολικῆς εἰρήνης. Μετ' ἀγαλλιᾶσεως ἀφάτου ἐμάθομεν, ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἀπεφάσισε νὰ ἀποπειραθῇ, ὅπως προσεγγίσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς. Ἀρκεῖ μόνον αὕτη νὰ συνειδῇ ὅσας περιέχει ἐν ἑαυτῇ ἀρχὰς ζωτικότητος καὶ τὰς τύχας αἵτινες ἐπιφυλάττονται αὐτῇ καὶ ἀμέσως θὰ συναισθανθῇ τὴν ἀνάγκην νὰ καταλάβῃ ἐν τῇ χριστιανωσύνῃ τὴν θέσιν, ἐφ' ἧς ἔχει δικαίως καὶ πληρεστάτας ἀξιώσεις». (Ἰπόμνημα Ἀγγλικανοῦ Ἱερέως ἐν Κλειῷ 1864 ἀριθμ. 151).

Ἐδιμβούργης ἐπίσκοποι ὡς μέσον ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως ὑπέλαβεν τὴν ἀμοιβαίαν μετάληψιν τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου παρὰ τῶν χειρῶν Ἀγγλου ἢ Ὁρθοδόξου ἱερέως ἀνευ δογματικῆς ἐνώσεως, οὕτω καὶ οἱ ἐν Ἀνατολῇ Ἀγγλοὶ ἱεράρχαι αἰτοῦνται τανῦν ὅπως ἐλλείψῃ ὀρθοδόξου ἱερέως μεταδίδονται τὰ μυστήρια τοῖς ὀρθοδόξοις ὑπ' Ἀγγλῶν ἱερέων. Ἀλλ' ἡ διὰ τοιαύτης ὁδοῦ ἐπικοινωνία τῶν Ἐκκλησιῶν προσκρούει ἄρδην πρὸς τὰς θεμελιώδεις τῆς Ὁρθοδοξίας βάσεις, καθ' ἃς, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐνότης ἐν τῇ διδασκαλίᾳ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία, ἐν εὐχαῖς καὶ τῇ μεταλήψει ἐκδηλουμένη. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δύναται μὲν νὰ προσευχηθῇ ὑπὲρ τῶν ἐτεροδόξων ὡς καὶ προσευχεται, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ συμπροσευχθῇ μετ' αὐτῶν, πολλῶν δὲ ἦττον νὰ ἐπιτρέψῃ μέλος αὐτῆς νὰ λάβῃ παρ' ἐτεροδόξου τὴν μυστηριανὴν τοῦ Ἀγ. Πνεύματος χάριν, ἥτοι τὴν εὐχαριστίαν καὶ τὸ βάπτισμα. Μεταξὺ Ὁρθοδοξίας καὶ ἐτεροδόξων χάσμα μέγα ἐστήρικται, μόνον δὲ διὰ τῆς γεφύρας τῆς δογματικῆς ἐνώσεως καὶ οὐχὶ ἀπλῶς διὰ τῆς μεταδόσεως τῶν μυστηρίων εἶνε δυνατόν νὰ κοινωνήσωσι οἱ οὕτως κεχωρισμένοι. Ἡ μὲν θεία εὐχαριστία τὸ μυστήριον δι' οὗ ἐνούμενοι μετὰ τοῦ Κυρίου οἱ πιστοὶ ἀποτελοῦσιν ἓν σῶμα, τὸ sacramentum unitatis, εἶνε προφανές ὅτι δὲν δύναται νὰ μεταδοθῇ τοῖς Ὁρθοδόξοις ὑπὸ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας ἐτεροδόξων. Εἶπε δὲ καὶ ὁ ἱερὸς Δαμασκηνός. «Πᾶση δυνάμει φυλαξόμεθα μὴ λαμβάνων μετὰ ληψιν αἱρετικῶν μήτε διδόναι. . . ἵνα μὴ μέτοχοι τῆς κακοδοξίας καὶ τῆς αὐτῶν γενώμεθα κατακρίσεως». Ὅτι δὲ καὶ τὸ βάπτισμα δὲν δύναται νὰ τελεσθῇ ὑπὸ ἐτεροδόξου ἐπὶ Ὁρθοδόξου εἶνε παντὶ εἰδότε τὸ τῆς Ὁρθοδοξίας πνεῦμα ὁμοίως προφανές. Ἐὰν ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνεγνώρισεν τὸ ἐκτὸς αὐτῆς εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριᾶδος τελεσθὲν βάπτισμα, δὲν ἔπεται ὅτι δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τοῖς ἐτεροδόξοις νὰ τελῶσι τὸ βάπτισμα καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν. Ἐὰν δὲ ἐπιτρέψῃ ἐν ἀνάγκῃ καὶ εἰς λαϊκοὺς τὸ βαπτίζειν, ἐννοεῖ ὅμως Ὁρθοδόξους λαϊκοὺς ὡς ρητῶς παρατηρεῖ ὁ Δοσίθεος. (Ὅρος 16.). Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ συγχωρηθῇ εἶνε ἡ ταφή. Ὡς δὴ δὴ ἡ Ἐκκλησία Κων-

6. Ἐκδ. τ. Ὁρθ. πίσω 4, 13.

σταντινουπόλεως επέτρεψε ἐλλείψει Ἀγγλου ἱερέως νὰ θάπτονται ὑπ' Ὁρθόδοξου οἱ ἐν Ἀνατολῇ τελευτῶντες Ἀγγλοι, οὕτω καὶ Ὁρθόδοξόν τινα ἀποθανόντα ἐν τινὶ γωνίᾳ τῆς γῆς, ἐνθα δὲν ὑπάρχει Ὁρθόδοξος ἱερεὺς, εἶνε δυνατόν ἐὰν οἱ οἱ κεῖτοι αὐτοῦ θέλωσι, νὰ συνοδεύσῃ εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν Ἀγγλος ἱερεὺς, ἵνα μὴ ταφῇ ἀνευ εὐχῆς τινος καὶ παρηγορίας. Διὰ τὸν ὅμως οἰκοθεν ὅτι καὶ ἡ ἀδεια τοιαύτης ταφῆς δὲν δύναται νὰ ἔχη πρακτικὴν σημασίαν, οὐδὲ δύναται νὰ προαγάγῃ τὸ τῆς προσεγγίσεως ἔργον. Τὸ μόνον τῆς ἐνώσεως ἐδάφος, ἐφ' οὗ ἀνάγκη νὰ συναντηθῶσιν αἱ Ἐκκλησίαι, εἶνε τὸ τῶν ἐπτὰ οἰκουμένων συνόδων. Τὴν εἰς τοῦτο δὲ ὁδὸν θὰ ἐξομαλίσωσι καὶ ἄλλα, ὡς εἴπομεν, καὶ ἰδίᾳ οἱ θεολόγοι, συζητοῦντες καὶ ἐρευνῶντες τὰς διαφορὰς καὶ τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐκατέρων βίον, καὶ ὁ σχηματισμὸς δὲ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐπιτροπείας, ὡς συνέστησεν ἡ Ῥωσικὴ σύνοδος διὰ τοὺς παλαιοκαθολικοὺς, εἶνε πολυειδὼς ἀξιοσύστατος. Ὅτι δὲ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν ἐπτὰ οἰκουμένων Συνόδων ἐπανατρέχοντες οἱ ἐν τῇ ἁνω Ἐκκλησίᾳ θὰ εὕρωσιν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, τῇ ἐκπροσωποῦσῃ τὸ τῆς ἀληθοῦς καὶ καθ. Ἐκκλησίας ἰδεῶδες, τὴν ζῶσαν πρὸς ἐκείνην γέφυραν, καὶ ἐνούμενοι θὰ περιέλθωσι τῇ μὲν Ἐπισκοπικῇ Ἐκκλησίᾳ βεβαιότητα εἰς τὴν πίστιν καὶ κύρος κατὰ τῶν πολλῶν αὐτῆς πολεμίων ἀπροσμάχητον, ἡμῖν δὲ ἀνυπολόγιστους ὠφελείας, τοῦτο, καὶ οἰκοθεν συμφανεὲς ὄν, θὰ πληρῶσιν ποτὲ, ὡς πάντες εὐχόμεθα, ὁ θεάνθρωπος τῆς Ἐκκλησίας ἰδρυτῆς, ἀποδεικνύων τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως ἐν Ἀγγλίᾳ εἰλικρινῶς μοχθοῦντας γνήσια τέκνα τῆς ἀγίας αὐτοῦ Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν Χάλκη, τῇ 15 νοεμβρίου 1902.

Χρῆστος Ἀνδροῦτσος

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν Δικαστήριον

Ὁ Ἀλέξανδρος Ἐμμ. Βαλαβάνης, χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, ὑπήκοος ὁθωμανῆς καὶ τῶς μὲν ἔμπορος τείων καὶ κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, ἥδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, προσκαλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 2 εὐρωπαϊστὶ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ γυναικὸς Ἑλένης Σπύρου Κ. Κουβέλη, χριστιανῆς Ὁρθόδοξου. Ὑπήκοος ὁθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ κατοικοῦ Τζιβαλίου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει, ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζυγίου θεωρηθῆσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιεύσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 4 δεκεμβρίου 1902.

Ὁ Πρόεδρος

† ὁ πρῶτον Δρυῖνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

3

Ὁ ὑπεύθυνος Γ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Χεῖρις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ γυναικὸς Εὐτέρπης Α. Βαλαβάνη, τὸ γένος Ἀλ. Ἀλεξιάδου, χριστιανῆς Ὁρθόδοξου, ὑπήκοος ὁθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ κατοικοῦ Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἀλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζυγίου δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιεύσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Μαρτίου 1903.

Ὁ Πρόεδρος

† ὁ πρῶτον Δρυῖνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

4

Ὁ γραμματεὺς

ΑΡΜΟΔΙΟΣ Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον

Προσκαλεῖται ὁ Ἀλέξανδρος Βαλαβάνης, τῶς κάτοικος Κ]πόλεως, καὶ ἔμπορος τείων, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τετάρτην καὶ ὥραν 9 τῆς πρώτης εὐρωπαϊστὶ, μετὰ παρέλευσιν 31 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος» δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, τρίς κατ' ἐπανάληψιν γενησομένης, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου ἰερώπιον τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐδρεύοντος Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Εὐτέρπης Α. Βαλαβάνη, τὸ γένος Ἀλεξ. Ἀλεξιάδου, ἐπὶ ἐπιστροφῇ προικός. Προσπεπιδηλοῦται δ' αὐτῷ ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὀριζομένην δικάσιμον, ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27 Μαρτίου 1903.

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Νεοκαισαρείας ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

1

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Π. Δ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ὁ Σπύρος Κωνσταντίνου Κουβέλη, χριστιανὸς Ὁρθόδοξος, ὑπήκοος Ἑλλήν, ἥδη ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον Πέμπτην καὶ ὥραν 2 μ. μ. εὐρωπαϊστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ γυναικὸς Ἑλένης Σπύρου Κ. Κουβέλη, χριστιανῆς Ὁρθόδοξου. Ὑπήκοος ὁθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ κατοικοῦ Τζιβαλίου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει, ἄλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζυγίου θεωρηθῆσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιεύσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 4 δεκεμβρίου 1902.

Ὁ Πρόεδρος

† ὁ πρῶτον Δρυῖνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

3

Ὁ ὑπεύθυνος Γ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ